

GAZETA TRANSILVANIEI

PROPRIETARĂ: ASOCIAȚIUNEA „ASTRA” BRAȘOV

Apare de două ori pe săptămână prin îngrijirea
unui comitet de redacție.

Atelierele tipografiei „Astra” Tf. 1102.
Pagini 4-6-8 Lei 3.

STEAG RIDICAT LA
1838

GILBARIȚIU

ȘI SFINȚIT DE LUPTELE PURTATE SUB CUTELE LUI
DE ATĂȚIA URMAȘI, ÎN FRUNTE CU

MUREȘENI

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BRAȘOV.

REGELE FERDINAND Nr. 12 Tf. 1513
Anual lei 300 Autorități și Societății lei 600
me după tarif.

Nr. 49 Inreg. Trib. Brașov S. II No. G. II. 71/942

28 Iunie 1942

Anul 105

Apelul

„Astrei”

de V. Branisce

Președintele „Astrei”, profesorul Iuliu Moldovan, a publicat un apel, menit să servească de îndreptar și program de lucru pentru despărțimintele și cercurile culturale. Din el se desprinde un vast program de activitate, potrivit timpurilor excepționale pe care le trăim și obiectivelor naționale pe care trebuie să le avem în vedere.

Căci, glăsuște apelul: „Îndată după tragedia națională din 1940, când trupul Țării a fost sfâșiat și milioane de frați au ajuns să poarte iarăși jugul străin, „Astra” și-a dat seama că trebuie să contribuie cu tradiția și experiența sa bogată și cu imensul capital moral pe care și l-a acumulat în munca ei neprihănită de aproape un secol, la întremarea sufletelor și la reparația uneia din cele mai cumplite nedreptăți pe care le-a suferit neamul nostru”.

Cel dintău gând al „Astrei” s'a îndreptat spre eroii desrobitori ai țării; cinstirea acelor ce au adus Patriei în sângerate tributul vieții lor tinere și generoase trebuie să se transforme în cult. „Astra” cere ca în fiecare comună să se alcătuiască o „Carte a Eroilor din Războiul Reîntregirii”, în care vor fi consemnați toți cei care și-au dat viața pentru restabilirea onoarei Neamului și restituirea trupului sfânt al Țării în hotarele lui firești”.

Același gând de recunoștință și pentru cinstirea invalizilor de războiu.

Un alt obiectiv al activității despărțimintelor este închinat ocrotirii familiei și răspândirii școlilor țărănești. Pentru că „Astra” s'a străduit în toate timpurile să ridice și să îndrumeze neamul.

În trecut, în vremurile de opresiune națională și politică, când Românii din Ardeal erau amenințați cu desnaționalizarea, programul cultural al „Astrei” a contribuit în cea mai largă măsură ca sufletul neamului să rămână ferit de influențele dăunătoare ce căutau să ne oprime ca buruiana ce năpădește lanul.

Aceeași strădanie, care a făcut în trecut ca „Astra” să grupeze în jurul programului ei modest, dar neșovăitor, toate energiile creatoare românești, o îndeamnă și astăzi să-și formuleze un program nou, închinat intereselor superioare ale neamului. Și este uimitor cât de tânără este această veche instituție românească. Cât de repede s'a adaptat ea împrejurărilor schimbate de acum.

Programul ei se inspiră dintr'o secolară tradiție, dar, în același timp, îmbrățișează în întregime cerințele ceasului de față. Astfel activitatea ei confirmă o veche experiență. Fenomenul cultural precede ca și în trecut pe cel politic.

Studiul istoriei naționale

de I. Bozdog

Am mântuit de citit cursul de istorie națională a prof. Baráth Tibor dela Universitatea din Cluj ținut în anul 1941 și apărut în volum de curând, și țin totuși aproape și răsfoiesc zilnic această carte.

Citesc și recitesc mai ales unele „lecții” pe care au „nespusa fericire” să le asculte și unii din foștii mei elevi, cărora, nu de mult, le-am citit și subliniat splendidele pasagii din discursul lui M. Kogălniceanu ținut la Academia Mihăileană din Iași ca lecție inaugurală despre importanța studiului istoriei naționale.

Mă întreb adeseori ce vor simți acești tineri, cărora noi le-am infiltrat adânc în minte și inimă respectul adevărului și mândria de-a aparține neamului românesc, când vor trebui să asculte cele mai degradante caracterizări despre trecutul și strămoșii cu a căror mândrie în suflet au crescut. Stau în bănci alături de colegi de ai lor de altă limbă care de bună voie au ales, la timpul său, școala românească, în care n'au auzit niciodată vorbe jignitoare la adresa altor neamuri și s'au bucurat și de tratamentul părintesc al dascălilor și de colegialitate și prietenie din partea conșcolarilor.

Dimpotrivă, îmi reamintesc cu câtă grijă și atențiune ne feream, noi dascăli, să nu atingem sensibilitatea națională a niciunui elev de limbă străină și-i învățam să se respecte reciproc, să înțeleagă și să menajeze mândria și sentimentul nobil de om al fiecărui coleg, oricărei națiuni ar aparține, căci numai astfel se va cimentea adevărata și sincera conviețuire la care ne-au obligat legile istoriei.

Le arătăm că exaltarea sentimentului național și transformarea lui în cel al trufiei și intoleranței față de alții duce în chip fatal la crearea unei imagini false despre propria ta ființă națională, care va impinge la violență și nedreptăți, pentru ca să poată înlocui ficțiunea clădită din vorbe false într'o realitate șubredă, nevoită să fie răzimată zi de zi pe fapte și stări tot mai degradante.

Le-am arătat exemple cu urmări triste ce se nasc ori de câteori se încearcă de către un neam suprimarea conștiinței și umilirea ființei naționale a altui neam, și cât de puternice sunt reacțiunile împotriva violențelor de conștiință.

A nega teoretic existența unui neam, născut și legat de un anume teritoriu în curs de zeci de veacuri, este rodul unei fantezii bolnave, iar a încerca să suprimă cu forța o realitate este o provocare, pe care legile neinduplecate ale istoriei nu o pot admite nici ca excepție, cu atât mai puțin ca mijloc de zidire a unui neam și de menținere a lui. A propovădui apoi mijloacele de silnicie ca principii creatoare și generatoare de drepturi istorice, iată ceea ce e absurd și opus tuturor concepțiilor normale de judecată.

Să se afirme despre neamul nostru în studiul istoriei naționale al altui neam că nu există pe un teritoriu, unde se poticnesc teoreticienii și se sufocă de mulțimea noastră, este a dovedi egoismul unei greșite îndrumări a generațiilor, făcută prin școală.

Simple gânduri, trezite de citirea unei cărți pe care va veni vremea să o putem și comenta și combate cu arme spirituale și materiale.

Documente istorice

de Ion Berciu

III.

Comuna Batta, județul Severin :

Ilustrilor Domni membri ai Comitetului Central al Partidului Național Român !

BRAVILOR SCEVOLI !

„Senatus et populus romanus beneficii et injuriae memor esse solet”.

Când ne împropătam în memorie aceste cuvinte ale clasicului Salustius, ne vedem stând față în față cu cei 25 Leonizi și Scevoli ai poporului român — floarea națiunii române !

Da ! Nu vom uita iubiților noștri anteluptători jertfele ce le-ați prestat până acum pentru câștigarea drepturilor noastre neprescriptibile — ci pururea ține-vom minte răul ce vi s'ar face vouă, căci acela mai mult contra noastră decât contra voastră va fi îndreptat.

Știm noi cu toții că în 7 Mai sunteți târâți înaintea judecării din Cluj. O mare și nespusă durere simțesc inima și sufletele noastre în aceste zile de grea încercare.

Știm și pentru ce sunteți trași înaintea acelei judecătorii : pentru că noi prin delegații noștri am cerut dela voi ca să prezentați Monarhului nostru iubit, durerea noastră, nedreptățile ce ni se fac zilnic și să vărsați cu imbelșugare lacrimile și suspinele noastre la treptele înaltului Tron. Pentru aceasta sunteți acuzați. Pentru aceasta sunteți târâți înaintea Curții cu jurafi în Cluj.

Dar fie ! Paharul suferințelor îl vom bea cu toții până la fund. Și când nemeșia ar cere nouă jertfă — osânda voastră — cea osândă va răsuna lu-

Continuare în pagina 3 a

FOILETONUL
„GAZETEI TRANSILVANIEI”

CRONICA LITERARA

de Aurel Marin

C. LOGHIN : *Antologia scrisului bucovinean până la Unire*. Cu o prefață de Gr. Nandriș. Vol. I. Poezia. Ed. „Mitropolitul Silvestru”. Cernăuți.

În editura Societății pentru cultură, harnicul profesor C. Loghin publică o binevenită culegere din scrisul bucovinean de până la Unire.

Cum asemenea încercări de prezentare a scrisului pe provincii s'au înmulțit, ne bucurăm că într'un viitor apropiat, vom putea avea o privire sigură, bazată pe texte, asupra întregii literaturi românești. Greutatea de care s'au izbit istoricii literari abia acum începe să fie înlăturată. Sunt vechi os-

tenitori cărțurari care, cu generozitate și înțelegere, aduc un meritat prinos înaintașilor lor.

Nu ne împăcăm însă cu titulatura volumului. Greșeala de azi a săvârșit-o și d-l Cardaș atunci când a avut să înfațișeze scrisul Ardealului de până la Unire, și au mai făcut-o și alții.

Este cert că nu avem înaintea o *antologie*. Nu trebuie să luăm prea cu ușurință noțiunile statornice în toate limbile. Nu ne facem vreun serviciu. Mai potrivit ar fi sunat : *Scrisul bucovinean până la Unire*.

De altfel distinsul cărțurar, d-l Gr. Nandriș, în *Cuvântul editurii*, aduce precizări fin nuanțate, din care reținem:

„Nu ne-a călăuzit intenția de a desgrota opera de artă, ci gândul pios de a recunoaște strădaniile înaintașilor și de a contribui la înfațișarea adevărată a unei epoci în care slova românească avea puterea magică iar cultul ei era o religie.

Talente reale alături de stihuitori și prozatori de ocazie au făcut să răsune cuvântul românesc cu ecoul credinței mântuitoare în sufletul generațiilor, care au simțit aici, mai mult decât în orice altă parte, primejdia înstrăinării”.

Și vom găsi, în acest întâiu volum, scriitorii de talent alături de intruși, convenind cu d-l Gr. Nandriș că toți slujesc, pătrunși de importanța misiunii lor, aceluiași crez al românismului.

Va surprinde, pe bună dreptate, pe cititorul mai puțin obișnuit cu lectura textelor vechi, frumusețea nealterată a limbii, preocuparea de artă întru nimic mai prejos în provincia de Nord decât în celelalte.

TRANSILVANIE

Copiii

Copilul când vine pe lume aduce material de zidit un suflet, un bulgăre de aur curat îl pune în mână crescătorilor săi, să facă cu el ce vor. Aceștia scot uneori din bucata de aur o cruce, alteori pumnal ascuțit.

Copilul se naște un prieten al tuturora. Dar mai ales al celor mici și slabi, al celor curați ca el: un prieten al animalelor. Când plânge micuțul în leagăn, îl ia în brațe mama lui și bătând ușor cu degetul în geam i-arată: „Uite colo calul! Uite pe ham-ham!“ Și râde pruncul mic cu diamantele între gene, tinzându-și mânușile spre calul ori spre cănele de-afară.

Pe urmă, jucăriile copilului, cele mai dragi jucării, nu tot animalele sunt? Iepuri de pânză, de lemn, câni și pisici, până și urși sau alte lighioane. Il interesează și omul, dar mult mai puțin și numai în stare de ridicol, ca paiată. Ciudate începuturi de gust și foarte semnificative. Dar micul prieten al animalelor își are și el predilecțiile sale. Alege dintre amicii patruzezi mai cu drag pe cei de-o seamă cu el, pe animalul-copil.

Deunăzi văzui pe stradă un copilăș — abia sta copăcel — și se sfârma tot în admirație pentru un cățeluș de-o schioapă, ce-l ducea un alt copil pe brațe. Un dulău mare nu l-ar fi interesat așa. Și iarăși, ce ochi face copilul mic când vede pui de găină scoși de curând. Ce țipete, ce bucurie pe el. Arată-i cloșca și vei vedea că n'are să se sinchisească.

O scenă însă unică prin drăgălășia ei și care dovedește apoi din prisos dragostea ce-o are copilul om pentru celălalt copil mai necăjit, am văzut-o într-o zi de târg.

Un țăran cumpărase o vacă cu vițel cu tot. Vițelul era mic, abia de câteva zile. Copilul țăranului, un băiețuș și el de-un an, pe care-l ținea tatăl său în brațe, când văzu vițelul se întinse cu tot trupul spre el. Țăranul l-a aplecat atunci spre capul vițelului bălțat, iar copilul prinzându-se cu amândouă mânușele de el îl sărută dulce pe botul trandafiriu și umed.

— „Acum pupă și pe tata“, i-a zis țăranul. La asta însă feciorul său, a scuturat căpușorul și s'a ferit în lături.

Ecat. Pitiș

Spicuirii

din dicționarul greșellor noastre de limbă

de Ax. Banclu

XXXII.

(Urmare la art. XXXI).

Românul n'a avut și nu are ambiția de a-și camufla împrumuturile din alte limbi, vărindu-le în costumul național. Pe acesta-l păstrează pentru îmbrăcarea creațiilor spiritului, ale geniului său național. De aceea, el a păstrat termenii străini care exprimă noțiuni și idei pe care nu le datorează vredniciei sale. Și tot de aceea, ori unde l-ar arunca Soarta printre străini, el nu rămâne cu limba cleită în gură, vocabularul său punându-i pretutindeni la îndemână cuvintele cu care să se facă înțeles: fie că e'n tren, în vreo stație, la hotel, în vreo expoziție, muzeu, restaurant... Căci, ca să ne mărginim la acesta din urmă, lista de bucate, în ori care țară s'ar găsi, nu va fi pentru el ceea ce e poarta nouă pentru vițel, chiar dacă n'ar mai cunoaște altă limbă în afară de a sa.

Într-o parte a lumii, va da de: supă, bulion, maioneză, legume săuté, omelet, cotlet, biftec, un desert, șampanie chiar, — dacă i-o suportă punga. Sau, dacă nu le găsește acestea, va găsi: un șnițel, un rostbraten, un angemacht (Eingemacht), un ștrudel, un șvarț etc. Într'altă parte a continentului, va da de: un borș, o ciulama, musaca, baclava, un stufat ș. a. m. d. Chiar numele gulașului și al papricașului a ținut să le păstreze, ca pe ale unor mâncări specifice ungurești.

Iar dacă, uneori, creiază și Românul vorbeii străine un echivalent românesc, el nu o face cu sufixe inexistente în limbă, cu mijloace arbitrare, ci — mă gândesc la țăran — cu bunul simț care l-a caracterizat întotdeauna, cu teama de ridicol, cu mijloacele simple ale sferei lui de cunoștințe, cu instinctul sănătos care nu greșește, cu asemănări și apropieri de imagini cu metafore care uimesc prin potrivire și plasticitatea lor.

După introducerea și la noi a tramvaiului — ca să dăm și exemple — doi țărani, sosiți cu trenul, se stătuiau într-o gară, cum să meargă în oraș: cu trăsura ori cu „puu trenului“?

Auzind expresia, îmi zisei în sine mea: Oare filologii noștri ar fi putut crea un mai potrivit și mai românesc termen pentru englezescul tramway?

Cu toate acestea, denumirea aceea românească a „tramvaiului“, chiar dacă ar fi fost îndeobște cunoscută — cum nu era — ea tot ar fi fost înfrântă și eliminată din uz de termenul englezesc, adoptat de mai toate popoarele și devenit în felul acesta un bun comun.

Cum s'a 'ntâmplat și cu „caru' de foc“ care, înainte cu câteva decenii, era termenul obicnuit al țăranului, dar care azi e dispărut din graiul său, răpus de francezul train, întrebuițat de surtucarii cu școală, care l-au preferat nu numai fiindcă venia dela un neam

mai cult și înrudit, ci și pentru că era mai scurt, termenul francez exprimând printr'un singur cuvânt ceea ce țăranul nostru exprima prin trei cuvinte.

Cât de invențios e țăranul român și în materie de limbă — căci asta vrem s'o subliniem — o poate constata oricine vine în atingere mai deasă cu el, bine-înțeles dacă îl interesează felul lui de a se exprima.

O amintire, pentru ilustrarea acestei invențiozități. Directorul liceului la care am funcționat, lua într'o zi ultimele dispoziții în sala festivă a școlii, unde, a doua zi, urma să se țină un festival. Aruncând ochii la candelaburul care atârna de tavanul salei, spuse servitorului:

— „Ghiță, să-ți faci răgaz și să cureți... alea...“ (și cu degetul arăta spre „abajururile“ mititele, pline de praf, ale becurilor electrice dela candelabru) fără să le poată numi c'o vorbă românească pe care s'o înțeleagă servitorul.

— Care, d-le director? — întrebă acesta.

— Alea de deasupra becurilor... Schirmurile alea...!

— Aha, — zice servitorul — pălăriuțele becurilor.

— Alea, trăsni-le-ar!

„Iată, domnilor, cui trebuie să ne adresăm când avem nevoie, de termeni românești, zice apoi directorul, ca după o revelațiune, întorcându-se spre profesorii care se aflau acolo. Noi cu Schirmuri și abajururi, neînțelese de nici un țăran, (era înainte de războiul mondial trecut), Niță cu ai lui, cu pălăriuța, — înțeleasă de oricare cărturar.

N'ar fi oare bine ca în Societățile filologilor să intre și câte doi-trei țărani de felul lui Niță? S'ar putea înlocui cu ajutorul lor mulți termeni străini, naționalizați la alte neamuri — cum e cazul abajurului — cu expresii pe care cărturarul arareori le nimereste cum le nimereste țăranul, nezapăcit de teorii și reguli de tot felul“.

Și fiindcă e vorba de darul țăranului de a găsi mai repede expresia românească potrivită pentru înlocuirea celei împrumutate din alte limbi, mai adăugăm la cele de mai sus o expresie auzită, acum vreo patru decenii, dela un țăran de pe Câmpia Ardealului. Vorbă de „cămașa laptelui“ și de untul pe care-l „mâncă“ alții, lui nerămânându-i decât zărul.

Ce expresie plastică, ingenioasă pentru slavul smântână, uzurpatoarea pierdutei expresii latine, care desigur a existat în limba veche, fiindcă nu se poate ca un popor care a cunoscut laptele, untul, cașul, chiagul, zărul, (toate lat.), să nu fi cunoscut și smântâna.

Dar cine s'ar încumeta azi să precizeze cauza adevărată a pierderii termenului latin și a înfierii slavului smântână? Ceea ce putem constata e, că nici un Român cu scaun la cap nu se gândeste azi că acest cuvânt ar mai putea

Uite bade...

Uite bade 'n ochii mei
De vezi seamănă cu-ai tăi
Ca să poți trăi cu ei
Căci de nu, mai sunt flăcăi.

Tot așa mă bate gândul
Să-mi vând casa și pământul
Ca mai merg din acest loc,
Că eu n'am avut noroc.

Sărac bine de demult
Repede mi te-ai trecut
Ca o floare trecătoare
Ca o zi de sărbătoare
Ca o negură de vânt
Ca roua de pe pământ.

Adu Doamne trenu 'n gară
Să vină bădița iară,
Să vină și bun și rău
Să vină și bade-al meu.

Sergent Viorel Gh. Tudoran

Poem pentru fata primăverii

Spune-mi floare de cais,
Unde-i fata cea din vis?
Unde-i fata primăverii
Ce plângea cu vântul serii
Și râdea cu trandafirii
Când îi mângâia zefirii?

Spune-mi, firicel de laur,
De fata cu păr de aur!
Spuneți-mi luceferi, voi.
Și voi picurei de ploii,
Spune-mi lună, spune-mi stea,
Spuneți-mi, ce știți de ea?

Dragomir Nichifor

fi isgonit și înlocuit cu alt cuvânt. Naturalizat fiind, el nu numai că a dobândit cetățenia română, dar a întemeiat și o familie cu rădăcini adânci în pământul țării (smântânos, smântâneală, a smântâni), — cu ceea ce „cămașa laptelui“, oricât de românească ar fi, nu se poate mândri. Nici nu și-ar putea crea, lipsindu-i avantajul termenului slav de a exprima noțiunea printr'un singur cuvânt.

Dacă am amintit totuși această expresie izolată, nu am făcut-o pentru a-i crea vreun drept de circulație în limbă, ci pentru a dovedi, ceea ce afirmasem în articolul penultim, că împrumuturile Românului din alte limbi nu însemnează că n'ar fi în stare să-și creieze și el, ca alții, termeni românești pentru noțiunile exprimate prin cuvinte străine, de împrumut. Ci însemnează că el nu trăiește, nu vrea să trăiască răzunit de celelalte nații și de influența lor și că nu are ambiția de a se împăuna cu vrednicia altora, nici chiar când e vorba de veșmântul sufletului său: de haina în care-și îmbracă cunoștințele, cugetarea, sentimentele.

Se va putea urmări, din culegerea aceasta, cum crezul naționalist de dinainte de Unire a găsit în inimile poezilor un mare ecou și în operele acestora un răspuns demn de atenție.

Este de mică însemnătate constatarea că influența lui Eminescu și a lui Octavian Goga domină aproape întreaga această poezie care pornește dela anul 1846 și ajunge până aproape de noi?

După S. Morariu-Andrievici, măr-turisitor al unei limpezi limbi literare, ne vom amuza cu ultimele acorduri anacreontice ale lui D. Petrino a cărui poezie La mormântul lui Grigore Ghica Vodă a fost obiectul unei îndelungi admirații din partea scriitorilor mai noi; ne vom opri la versificația meșteșugită a lui Vasile Bumbac care, cu fabula Șoarecul și ghinda, poate trece cu succes pragul modest al fabulisticii române. Li reproducem această grațioasă adaptare după Anacreon Portretul iubitei:

Aide, dă, iubite zugrav,
Zugrăvește-mi, brave zugrav,
Cap de meșter din Rhodos,
Pe copila-mi depărtată
Zugrăvește-o cum ți-oi spune:
Păru 'ntâiu mi l zugrăvește,
Creștii nurlii, moi și negri,
Și, dacă-ți permite pânza,
Fă-mi-o de-alții și-arome.
Supa feței rotunjoare
Și sub creștii ei cei negri
De fildeș să-i faci fruntea.
Ale ei sprâncene-arcate
Să nu fie despărțite,
Nici să steie 'n legătură,
Chiar așa, precum le are
Puținel împreunate.
Și pleoapele-i smolite
Negre gene le 'ncunune.
Însă ochii ei, o zugrav,
Fă-i-i tu numai din foc,
Oacheși, cum sunt ai Atenei,

Umezi cum sunt ai Citerei.
Fă-i tu nasul și obrajii,
Fă-i din lapte și din roze.
Buze fă-i de vorbă dulce,
Carl la sărutat invită.
O gropiță fă-i în barbă
Și-al ei gât de alabastru
Mii de grații să-l cuprindă.
Chipu-i gingaș mi-l îmbracă
Cu moi haine de profiră,
Trupu-un pic străvadă-i-se
Formele un pic trădându-i.
Dar, destul! Ea e cum văd eu.
Tu-i vorbi de-acum, iconă!

Unde nu vom afla acel sentimentalism perimat care a făcut deliciul multor contemporani ai săi ci un portret desenat cu penița subțire.

Vasile Bumbac a încercat și o epopeie, Dragoșada, în care se vădește a fi un bun stihuitor. Dacă nu a putut reuși o atare lucrare cu modestele lui mijloace lirice, el a lăsat totuși

câteva încercări onorabile care este păcat că n'au fost strânse într'un volum, cum o merită cu prisosință.

Preotul naționalist și cărturarul Constantin Morariu se înscrie în rândul bunilor versificatori. Ne amintim de cântecul lui pe care, în copilărie, în Bucureștii de naștere, l-am murmurat cu sfîntenie, Graiul părintesc:

O, tu, graiu dulce părintesc,
Ce farmec mare ai!
Când te aud, când te vorbesc,
Mă simt transpus în raiu.

Ultimul vers era transformat însă adeseori, după dispoziție, în:

Mă simt răpus în raiu.

El avea, cu toate acestea, aceeași valoare pe care astăzi cântece mult mai meșteșugite nu reușesc s'o atingă. Ne gândim la precara Odă limbii române de versificatorul Victor Eftimiu.

Chemarea Astrei

In toate momentele mari ale neamului și la toate răscurile destinului „ASTRA” a fost și este prezentă. Facem loc cu plăcere inimă-șei chemări adresate în aceste vremuri despărțământelor de către dl președinte Iuliu Moldovan.

Domnule Președinte,

Neamul nostru se găsește astăzi la una din răscurile istoriei sale. Mărirea sau căderea lui, în acest moment, atâră nu numai dela înțelepciunea și patriotismul conducătorilor, sau dela vitejia soldaților de pe câmpurile de luptă, ci și dela conștiința, simțul răspunderii și puterea de sacrificiu a tuturor fiilor săi. Dela începutul existenței sale, Asociațiunea noastră a luptat pentru întărirea și largă răspândire a acestor virtuți la toți Români, dar mai ales la cei de dincoace de Carpați. Ea va lupta cu atât mai mult în ceasul de față, când poate se hotărăște soarta noastră pentru veacuri înainte.

Indată după tragedia națională din 1940, când trupul țării a fost sfâșiat și milioane de frați au ajuns să poarte iarăși jugul străin, ASTRA și-a dat seama că trebuie să contribuie cu tradiția și experiența sa bogată și cu imensul capital moral pe care și l-a acumulat în munca ei neprihănită de aproape un secol, la întremarea suferințelor și la reparația unciă din cele mai cumplite nedreptăți pe care le-a suferit neamul nostru. Au rămas în amintirea tuturor cuvintele de bărbăție și de încredere care au fost rostite în adunarea generală din Noemvrie 1940. Din păcate însă mijloacele materiale, considerabil scăzute din pricina pierderii despărțământelor din Ardealul de Nord și a greutăților răz-

boiului, nu ne-au permis decât o realizare parțială a programului nostru.

Iată însă că patriotica înțelegere pe care Consiliul de Patronaj de sub conducerea d-nei Maria Mareșal Antonescu a avut-o pentru scopul instituției noastre, ne dă posibilitatea de a ne lărgi câmpul de activitate și de a ne acorda mai strâns programul cu marile necesități ale ceasului de față. Din importanța subvenției cu care acest așezământ a binevoit să vină în ajutorul ASTREI, vom putea nu numai să îmbunătățim calitatea și să mărim numărul publicațiilor noastre, să inițiem cercetări științifice în spiritul programului nostru, sau să îngrijim de instituțiile noastre centrale, ci vom putea contribui într-o măsură mai mare decât am făcut-o până acum, și la sprijinul muncii pe teren a despărțământelor. Rugăm deci toate organizațiile ASTREI să-și forțeze toate puterile pentru a răspunde chemării noastre, care este însăși chemarea Neamului nostru primejduit.

Indată după primirea acestei circulare veți binevoi așadar să convocați comitetul despărțământului pentru a discuta și a preciza următorul program de muncă pentru anul acesta (vara, toamna, iarna și primăvara viitoare):

1. Pentru cinstirea și ajutoarea eroilor neamului și a familiilor lor;
2. Pentru ocrotirea familiei;
3. Școli țărănești;

Președintele „Astrei”
ss. Dr. Iuliu Moldovan

Timoteiu Cipariu, gazetar

de Sf. Manculea

— Urmare. —

Mai bine era Domnilor Redactori! ca în loc de a defăima să fi capacitat pe acei care fac exces în *ciuni*, și mai tot în *ciuni* vorbesc, precum nu de mult vorbea în Blaj un tânăr „Mă rog Domnule de ertăciune, eu am avut intențiune, să-ți fac vizitațiune, dar n'am putut căci Domnia Ta eșind dela prelecțiune, te-ai dus în recreațiune și n'am avut ocaziune”. Pentru că pe unii ca acei cari cuvintele cele uzitate și așa zicând civite, donate limbii latine din carea sunt luate potrivite, buzelor ușoare, urechilor plăcute, cu formă bună împodobite le schimonosesc și atunci când în Blaj nice un pui de țigan nu se aude lăluind, schaschiuind, când în Blaj bărbății cei cu multă învățătură, după ce modrul cel rău în usch și asch, de a vorbi ua exilat, asudă a curăți limba de unii *ciuni* și *țuni* urăți și unele cuvinte încât suferă natura limbii a le scurta (v. g. în loc de spuriaciune spurare, în loc de închinaciune închinare pun), dâșii tot *ciunesc* și *țunesc* și mulându-se secolul arătându-le bărbății cei mai învățați decât dâșii eroarea, nici ca cât nu se mulă, plecați fiind spre *ciuni*, trebuia dogeniți și inimați a imita exemplul acelor blăjeni învățați, cari nu schuschiuesc, nu lăluiesc, nici tot *ciunesc*, în vorba românească.

Mai vrednic de laudă și mai folositor lucru veți face, să știți D. Redactori! de cumva veți imita înțelepciunea cea mare a redactorului Gazetei românești dela Brașov, sub care de 9 ani lucește lauda Românilor, și în loc de defăimări prin care nimica nu dobândiți, să faceți neplăcere, neunire și rușine (la care nu aveți privilegiu dela I. împărat) prin care pe nedrept dați materie altora a rade pe Români, veți publica lucruri științifice, frumoase și adevărate, fără de care gazeta D. V. va fi neplăcută și nevrednică de a purta numele de Organul Luminării. Celealalte se vor adăuga, de, și când va fi de lipsă.

Aceste a noastre relexii D. Redactori ne rugăm ca să le publicați în Gazeta D. V. ca publicul de D. V. rău informat să nu rămână în opinia aceia urată care ați făcut D. V. defăimând pe unii dintre bătrânii și tinerii Blajului”.

T. Cipariu, senin, trece și de data aceasta peste atacurile colegilor lui, își vede liniștit mai departe de muncă, fără să-i mai învrednicească de nici un răspuns. Semnatarii scrisorii în fața atitudinii atât de liniștite a primului redactor, se socotesc adânc jigniți și

de aceia se adresează cu o plângere guvernului cerându-i să le facă dreptate, intrucât au fost calomniati în gazeta de către T. Cipariu. Guvernul sesizat ordonă o anchetă, în cursul căreia sunt ascultați toți cei nemulțumiți. Rezultatul este că acuzele ridicate de aceștia contra lui T. Cipariu s'au dovedit a fi în întregime neîntemeiate, astfel încât guvernul a lăsat primului redactor toată libertatea de a-și tipări și pe mai departe foaia, respectând însă dispozițiile mai înalte impuse de cenzura acelor vremuri. Cu astfel de greutăți — multe de ordin moral și financiar — a avut de luptat T. Cipariu, însă tuturora a reușit să le facă față.

Evenimentele politice petrecute în Transilvania în primăvara anului 1848, au determinat pe T. Cipariu să le dea o cât mai largă ospitalitate în gazeta lui. După adunarea ținută la Blaj, în Dumineca Tomii 1848, T. Cipariu în articolul „Ce e de lucrat” cere conducătorilor politici ai Românilor, să-și fixeze punctul de vedere național față de evenimentele acelor zile:

„Timpul determinării din urmă se apropie cu pași giganti, adunarea națională e la ușă, eri i-am văzut preambulul: toată întârzierea și trănădarea e plină de pericol, timpul îndelungei consultări pro et contra au trecut, acum și cei mai părtinitori ai sistemului vechi încă recunosc, că nu e timpul de a se socoti mult ci fapte, fapte și iute determinare, strigă toată lumea. Românilor încă se află în uricioasa aceia pozițiune de a nu se afla în curând ce are de a lucra mai întâiu și înainte de toate. Politică de până acum i-a ținut depărtați de a se putea apropia de focul negoțiilor publice, și i-a lipsit de mijloacele de a se forma politicește — când tot aceiaș politică apoi spunea, că Românilor nu are calificațiunea de a se împărtași de drepturile politice, pentru că nu e format politicește, politică prea bine croită și prea consecvent dedusă. Aci privilegiile deteră mâna cu birocracia, ajutându-se una pe alta. De aci Românilor nici nu putea almintrelea lua parte în drepturile politice, chiar și când era din casta privilegiaților, de nu se da cu trup cu suflet în mâna naționalităților privilegiate, abjurându-și romanitatea. Românilor dar rămase cu totul neformat politicește — și afară de puținii în stare mai favoritoare, mai că nu sunt preparați la întrebarea: ce e de a face? ca să o poată deslega în curând și bine”.

— Va urma —

Documente istorice

de Ion Berciu

Continuare din pag. 1-a

gubru la adresa alor trei milioane de Români din Transilvania și Ungaria.

Mergeți numai Iluștrilor noștri conducători cu fruntea ridicată! Mergeți numai pe calea apucată nu ca acuzați, ci ca apărătorii drepturilor alor trei milioane de Români. La spatelul vostru stă acest popor și când voi veți fi osândiți, osândit va fi și el. Ale voastre sunt inimile noastre, sânge din sângele nostru sunteți! Noi v'am ales ca pentru ale noastre drepturi să luptați. Noi v'am însărcinat cu compunerea Memorandului și iarăși noi suntem aceia care v'am însărcinat cu așternerea lui la înaltul Tron.

Știm că sunteți cu mult mai tari decât să regretați. Ați dat destule probe evidente, dar facem aceasta pentru ca să vadă cei ce nu credeau în forțele noastre: să vadă că suntem solidari: popor și inteligență, comitet național, conferință națională și popor român: toți și toate, un gând, o voință și un scop avem și că programul partidului național este expresiunea cea mai vie și clară a voinței și justeii pretensiuni a poporului român.

În fața acestei grele situații implorăm darul și binecuvântarea cerului asupra lucrărilor voastre, rugând pe Dumnezeu să verse în inimile voastre balsamul energiei că, cu toată hotărârea, să puteți apăra sfânta și dreapta noastră cauză, iar judecătorilor le cerem dela Dumnezeu luminarea minții, curățenia conștiinței și depărtarea a ori cărei dușmării, ca astfel cu inima curată să vă poată da un verdict de achitare.

Asigurându-vă despre neștrămutata noastră credință și alipirea, pe

lângă expresiunea celei mai înalte stime și considerațiuni, suntem ai voștri:

Dr. Enea Nicola, medic cercual, Ilie Moșu, preot, Mihai Drăgănescu, Giura Toma, Giura Eftimie, Miulescu Pavel, Ioan Gițu, Belcu Petru, Giura Alexandru, Cuzman Haldea, Iosif Magier, Dionisie Haldea, Iosif Cizmașu, Simeon Miulescu, Petru Jurma, Ioan Miulescu, Eftimie Pascu, Partenie Miulescu, Iosif Munteanu, Eftimie Giugu, Ioan Bistrea, Ioan Lupulescu, Ioan Ișfănescu, Cuzman Miulescu, Ioan Miulescu, Petru Haldea, George Morariu, Eftimie Tofiu, Toma Roșu, Porfir Luncan, Dionisie Drăgoiu, Avram Tofiu, Maxim Lupulescu, George Ștefan, Toma Cadariu, Toma Răchișean, George Jurz, Eftimie Dobrea, Maxim Drăgănescu, Toma Giura, Marta Miulescu, Petru Miulescu, Ana Papuc, George Drăgoi, Maria Morariu, Ilie Jurma, George Bodici, Reveca Tamașu, Ana Jurma, George Ardelean, Simeon Jurma, Eftimie Codrean, Eftimie Micorescu, Cuzman Grosan, Maxim Lupulescu și Maria Lupulescu.

Batta, 6 Mai 1894.

Lămuriri: Nu sunt puține adevăratele în care citatele latine din autorii clasici vin să precizeze o atitudine...: „Senatul și poporul roman obișnuiește să-și amintească și de binefaceri, dar și de nedreptăți”, ceea ce era sinonim cu calitatea de „ține minte” a Românilor.

Ca o legiune romană, obștea satului bănașean, cu căpeteniile ei, entuziast, clar și demn își arată încrederea în membrii Comitetului Național.

Este o pagină de maturitate politică greu de înțeles azi, dar plină de sens și de mândrie: ea este așternută nesilit, sincer și cu gândul la viitor, la judecata urmașilor.

Sectarii și Sf. Scriptură

de Pr. A. Radu

Acum câțiva ani, într'un vapor ce se îndrepta spre New-York, călătoreau și 2 predicatori sectari, care tot timpul călătoriei au discutat cu pasiune asupra unor texte din Biblie. La un moment dat, discuțiunea lor a devenit foarte aprinsă în legătură cu textul: „De te va lovi cineva peste fața obrazului cea dreaptă, întoarce-i și pe cealaltă” (Mt. V., 39). Unul susținea că tările că înțelesul versetului trebuie luat a l litteram, iar celălalt afirma cu egală tărie tocmai contrariul. În curând discuțiunea deveni așa de vehementă, încât cel din urmă înfuriat peste măsură, aplică adversarului o strașnică palmă peste fața dreaptă, strigându-i: „Acum ține și fața stângă, dacă ești atât de convins de înțelesul tău literal!” Acesta, fără să ezite o clipă, se conformă și primi o palmă și pe obrazul stâng. Apoi zise calm: „Acum să continuăm citirea sf. cărți”. Și citiră din ev. Mt. VII, 2: „Și cu ce măsură veți măsura, cu aceea vi se va măsura”. Inchise apoi Biblia și îndată înapoie colegului său cele 2 palme spunându-i: „Ți s'a măsurat numai cu măsura cu care mi-ai măsurat tu...” Un pasager care tocmai

văzu această scenă, întrebă mirat pe căpitanul vaporului, că ce e între acești 2 călători. Căpitanul, un american obișnuit cu „sportul” biblic al sectarilor, răspunde simplu: „Ce să fie? Explică Biblia!” În această scenă tragi-comică, absolut autentică, ni se desvăluie toată mizeria intelectuală a sectarilor și toată atitudinea lor față de sf. Scriptură. Și dacă spațiul ne-ar permite, am putea cita ad libitum și alte „mostre” ale mentalității sectare. Dar socotesc că acest exemplu este suficient de revelatoriu în această privință.

E îndeobște cunoscut, că biblicismul, pasiunea pentru Biblie, este una din caracteristicile esențiale ale sectarilor. Pentru sectar, Biblia este „manualul lui de religie” este tot „catehismul” lui de credință. O poartă cu el pretutindeni, ostentativ, în mână sau buzunar și e gata oricând, să „șarjeze”, pe „necredincioși”, cu versetele ei, pe care le reproduce adevărat trunchiate — cu ușurința cu care cavalerii medievali mânuiau sabia. Acest fapt impresionează pe cei care nu cunosc Sf. Scrip-

— Continuare în pag. 5 —

DUMINEGA

Intoarcerea la Dumnezeu

„Și iată toată cetatea a ieșit întru întâmpinarea lui Isus și văzându-l l-au rugat să treacă din hotarele lor“. Sf. Mateiu VIII; 34.

Istoria evangheliei, prin minunea săvârșită de Hristos în latura Gherghesenilor, ne arată atât starea cumplită de grea a celor stăpâniți de duri rele, cât și joshia necredinței celor din cetate de a-l scoate pe Isus din hotarele lor.

Lipsa credinței lor aduce întregii activități o finută lipsită de evanghelia împărăției aduse de Hristos.

Alungarea lui Isus este lepădarea cuvântului dumnezeesc. Puterea lui Dumnezeu, prin minunile săvârșite, o simt numai în raport cu paguba avută. Nu ajung la înălțimea deprinderilor dumnezești, căci sălășlesc în inima lor tot omul cel vechiu al păcatului. Picingea sufletească îi împiedecă să-și ia sborul spre zări mai înalte, spre a se elibera din cătușele materiale ale vieții.

Ei au rămas la marginea împărăției lui Dumnezeu, căci se îngrozeau să pătrundă în hotarul ei. Ochii lor nu vedeau dreptatea Domnului, iar urechile acestora refuzau să asculte armoniile cerului.

Cetatea ce n'a primit pe Hristos a rămas ruine, iar poporul a trecut la cele veșnice, unde văd pe Isus pe care odinioară îl scosese de pe meleagurile lor.

Veșnicia principiilor evangheliei lui Hristos este mai actuală ca oricând. Rodul lor, care nu cunoaște timpul, vine în lumea de dincolo.

Sămânța acestui soi de oameni n'a pierit și-i găsim în toți care se leapădă de Isus. Faptele măreției minunilor Mântuitorului ne-au dovedit necontenit sălășluirea răutății în lume. Imprejurările de azi sunt și ele adâncite în rău, pentru că singura lege veșnică, legea Domnului, este dată uitării. Vremea zilelor ce o petrecem se cere pătrunsă de dorul osârdiitor, ca Hristos să aibă loc în lăuntrul nostru.

Precum atunci duhul diavolesc ținea în lanțurile sale pe cei doi bolnavi de lângă Genezaret, așa și astăzi el încearcă prin ispite ademenitoare să prindă în curse pe cei ce nu aud legea lui Dumnezeu și nu se îndreaptă prin săvârșirea ei.

Duhul dumnezeesc a frânt atunci puterea răului așa precum și azi sfărâmă furtuna năprasnică a acestei tabere. Războiul împotriva dușmanilor văzuți și ascunși ai învățării lui Hristos dovedește pe deplin acestea.

Și azi alungăm pe Hristos, care a venit să împace cerul iubirii cu pământul răutății; care a venit ca prin Cuvântul Lui să lupte împotriva căpeteniilor întunericului veacului acestuia și împotriva răutății de sub cer, cum ne spune apostolul Pavel.

Pilda negativă a celor din Gadara de odinioară ne dă povața de a ne schimba ființa noastră spirituală, în eliberarea de pământesc și atingerea culmilor nebănuite ale dumnezeirii.

Să întărim și să creștem sufletul pentru că prin aceasta suntem făpturi ale lui Dumnezeu.

Să ne îmbrăcăm în omul cel nou, care e făcut după chipul Lui. Primeniirea morală a vieții noastre lăuntrice va putea crea lumea împărăției cerului, prin descătușarea de furtuna materiei. Sălășluirea cuvântului divin în sufletul omului înnoit prin Hristos însemnează îndeplinirea pe pământ a împărăției iubirii cerești.

Acesta să fie limanul în care truda vieții să-și găsească odihnă.

Întreg cuprinsul evangheliei și tot cuvântul ei să facă parte din ființa noastră, să fie în noi și să ne înroim prin el.

Să-L chemăm dar pe Hristos în inimile noastre, în viața și familia noastră, așa cum apostolul neamurilor ne învață zicând: „Crede în Domnul Isus Hristos și te vei mântui tu și casa ta“.

Preot Nic. Bârsan

Medicul NOSTRU

Epilepsia

de Dr. Valeriu Sînghe

Cine a asistat la o criză de epilepsie, sunt sigur că a fost cuprins de groază și va purta în sufletul său un adânc sentiment de compătimire pentru nenorocitul care este sclavul acestei cumplite boli. Inspăimântat de cele ce vede, spectatorul își face o sfântă cruce și-i scapă cuvintele: Doamne, păzește și pe cei mai aprigi dușmani ai mei de această sinistă și nemiloasă boală!

Epilepsia se numește în popor *boala copiilor* sau *stropșeală*. În știință se mai numește *răul comițial*, deoarece Romanii întrerupeau întrunirile când cineva era cuprins de criza epileptică, sau *morbus sacer* pentru că în anticitate i se atribuia o origine divină.

Epilepsia este o boală care survine prin crize, în intervalul cărora individul sau nu prezintă nimic anormal, sau are oarecari accidente epileptice.

Cum se prezintă o criză epileptică? Uneori criza este precedată de oarecari semne, care avertizează pe bolnav că va avea o criză. Aceste semne pot fi: furnicături, văjețuri în urechi, senzație de spaimă, senzație de frig, parcă aude o voce care îl cheamă, vede persoane imaginare, simte mirosuri neplăcute. Toate aceste semne la un loc se numesc *Aura*, care poate dura mai mult sau mai puțin, dând posibilitate bolnavului să se așeze undeva, pentru a evita căderi periculoase.

După aceasta urmează adevărata criză, caracterizată prin fața palidă, un strigăt, pierderea cunoștinței și căderea ca trăznit a bolnavului, putând cădea în orice loc s'ar găsi, în apă, în foc, în prăpastie.

Timp de câteva clipe rămâne în nemișcare completă, cu respirația oprită, mușchii contractați, degetul mare dela mână îndoit în palmă. În această stare moartea poate surveni prin ruptura inimii.

După aceste contracturi ale mușchilor, încep niște sgușuituri ale mușchilor feții strâmbându-și fața, ale ochilor, maxilarelor, membrelor, bolnavul mușcându-și limba, lăsând să curgă din gură o salivă spumoasă. Această fază durează 2-3 minute, după care bolnavul se liniștește, respirația devine regulată, corpul însă rămâne inert, nemișcat, inconștient încă circa 20-30 minute.

După aceea se deșteaptă, fără a-și aduce aminte nimic de ceea ce s'a întâmplat cu dânsul, neînțelegând mirarea celor care îl inconjoară. Simte o oboseală generală, dureri de cap și apoi cade într'un somn profund, care durează mai multe ore.

Când criza se produce noaptea, ea poate trece neobservată, din cauza lipsei memoriei. Nu se trădează decât prin mușcăturile limbei, prin scăparea urinei și fecalelor în pat, prin durerile de cap și senzația de oboseală, de a 2-a zi, sau prin aceea că a 2-a zi se trezește căzut lângă pat, fără să știe de ce.

Văd. Dr. Debu cu familia anunță cu aceeași nemărginită durere, parastasul de 6 luni al neuitatului lor soț și tată.

Dr. PETRU DEBU

fost preot

în ziua de 29 Iunie, în biserica sf. Adormiri din Brașovul-Vechiu, la ora 10 a. m. și roagă pe toți cunoscuții care l-au apreciat, să ia parte.

Cele descrise mai sus reprezintă criza tipică de epilepsie. Sunt însă și crize care sunt mai puțin tipice, mai ușoare, manifestate fie prin *amețelă* și cădere, care însă nu durează mult, fie prin *absențe*, când bolnavul se oprește brusc în timpul conversației, sau citirii sau altei ocupații zilnice, cu privirea rătăcită, ca după câteva clipe să-și revină, fie prin *delir* (aiurare), fie prin trebuința imperioasă de a merge, de a alerga, fără a avea cunoștință de ceea ce face.

Mulți epileptici au o stare mintală specială între crize, care-i împinge la acte violente inconștiente de tot felul punând pe tapet o serie de probleme medico-legale, cu responsabilitatea și iresponsabilitatea unor acte (crime) ale epilepticilor în timpul și între crize. Această stare mintală a unor epileptici explică uneori și fenomenul dublei personalități (una conștientă, alta inconștientă) a acelor personaje cunoscute în literatura universală.

Unii epileptici ajung cu timpul la o slăbire progresivă a facultăților intelectuale până la demență.

Epilepsia se arată mai cu seamă între 14-18 ani și este de cele mai multe ori ereditară, moștenită dela părinți degenerați, care și ei au suferit de epilepsie. Alte cauze ale epilepsiei pot fi: sifilisul, alcoolismul, onanismul, spaima, lovitură asupra capului, o tumoră a creierului, etc.

Se cunosc și crize epileptice reflexe din cauza viermilor intestinali.

Sediul boalei, leziunile, sunt în scoarța creierului.

Crizele de epilepsie pot fi mai rare sau mai dese, la intervale de luni sau chiar de ani. Alteori crizele sunt extrem de dese, aproape se suprapun, putând provoca moartea.

Moartea poate surveni la epileptici fie prin oprirea inimii în timpul unei crize, fie prin ruptura inimii, fie în urma unei asfixii accidentale, bolnavul căzând cu fața în jos pe pământ, în perină, în apă, sau prin pătrunderea alimentelor în căile respiratorii.

Tratamentul. S'o recunoaștem dela început, epilepsia este foarte rareori vindecabilă. Pentru atenuarea ei s'au încercat tot felul de tratamente.

În timpul crizei vom feri pe bolnav de a se lovi, de a se răni, punându-l pe o saltea, sau pe perne, aplecându-i capul într-o parte, pentru ca spuma să-i curgă ușor din gură. Il vom descheia la gât și la piept. Sub cap îi vom pune una sau două perne.

Tratamentul principal se rezumă între crizele epileptice și constă în a administra bolnavului calmante cu bază de brom, și alte calmante, viețată liniștită, igienică, lipsită de emoții, de supărări.

S'au încercat și tratamente chirurgicale, cu rezultate mai mult sau mai puțin favorabile, secționându-se nervul simpatic din fața coloanei vertebrale a gâtului.

PREDICI ÎN PUȘTIU

O aniversare

Anul trecut în Dumineca însoțită de 22 Iunie coboram Postovarul, muntele favorit al brașovenilor și la Radio-urile din Poiană auzeam un cântec care era cea mai frumoasă veste — pe pe care o așteptam cu dorul cu care se dorește cerbul după izvorul apelor văii: Intrarea României în războiul de desrobire a ținuturilor răpite. Căci poți să fii cât de mult vrei umanitarist și pacifist, poți să fii cât vrei dușman al nenorocirilor pe care le aduce un războiu — un lucru stă cert deasupra tuturor adevărilor: *onoarea unei națiuni nu se spală decât cu armele în mână și drepturile încălcate nu le recâștigi decât cu sabia strămoșească și vitejească*

Mi-aduc aminte de lacrimile de bucurie ce-mi udau obraji și de stăpânirea ce trebuia să mi-o impun să nu sărut în entuziasmul meu pe toți trecătorii care ar fi putut să poarte și ei o armă în mână spre a cuceri ce-avem de cucerit.

Ca să aniversez anul dela această zi mare în viața neamului nostru am urcat în dimineața de 22 Iunie din nou Postovarul. La 3 dimineața, era încă noapte, dar voiam să fiu jos la 8, căci mă așteptau chemările datoriei de fie ce zi, 22 Iunie căzând în acest an în zi de lucru. Nu mai era explozia de entuziasm din anul trecut în sufletul meu, dar mergeam totuși plin de curaj, de mândrie și încredere, căci anul ce a trecut a fost unul din cei mai glorioși în istoria neamului nostru. Avem pierderi destule, peste 5000 de ofițeri și peste 150.000 soldați. Dar când a fost vreedată câștigat un războiu fără pierderi și când s'a redeșteptat vreo națiune din toropeala ei fără sânge mult, și fără suferințe?

Același drum parfumat, aceiași fagi inverziți, aceeași atmosferă de smerură, fragi, mușchi și pământ umed, dar ce diferență totuși între 22 Iunie 1941 și 22 Iunie 1942! Poiana și Postovarul mai pustii, oamenii mai gânditori, dar e bine așa, căci în decursul luptei nu se cade să pierzi energia prin gălăgie multă și nu-ți stă bine veselia sgomotoasă.

Ajuns pe culme la ora 5 dimineața în loc de orice altă aniversare am rostit către Atotputernicul o rugăciune: „Doamne care ești totdeauna alături de cei ce apără dreptatea și legea ta, Doamne, cel ce cârmuiești, ierți și pedepsești, consideră-ne ispășite greșelile prin jertfele de până acuma și adu-ne încă în acest an triumful final și reînțregirea veche a hotarelor țării. Am dat dovadă până acuma, că știm să murim pentru crucea ta, știm să apărăm vitejește biserica Fiului tău divin, știm să pornim la atac vijelios pentru granițele pe care tu ni le-ai hărăzit neamului, dă-ne, Doamne, scump ajutorul tău în sfârșitul ce se apropie al războiului. Sporește-ne puterea, mărește-ne răbdarea, întărește-ne brațul, cu atunci când dușmanii noștri vor fi mai slabi, noi să putem să dăm lovitură de grație, care să asigure țării noastre o perioadă lungă de liniște în granițele vechi“. Amin.

Dr. M. Suciu-Sibișan

Uzinele „ASTRA“ Brașov caută dactilografe și stenodactilografe

bune — angajare imediată

Ofertele și actele se primesc
la Uzină.

Tipografia „ASTRA“ Brașov
caută

2 mașini de cules Linotyp

Crucea Roșie, Brașov împreună cu Reuniunea Femeilor Române aduce la cunoștință că *Sâmbătă* ora 10.30 a. m. se va oficia în Capela Cimitirului Groaveri, parastasul de un an pentru regretata

Maria B. Baiulescu

Un neobosit căutător de comori TIBERIU BREDICEANU

Se pare că există unii oameni care, înzestrați cu o tainică intuiție, cunosc pământul cu o baghetă magică în mână, având darul să descopere aurul îngropat pe furis, în depărtate vremuri de bejenie. Alții, cu aceleași misterioase însușiri, isbutesc să dibuiască prin locuri secetoase, sub scoarța aspră a pământului sterp, izvorul binecuvântat care va fecunda cu apa lui limpede ogoare până atunci pustii.

D-l Tiberiu Brediceanu se poate număra printre aceste dăruite făpturi. Bagheta magică ce i-a călăuzit pașii, l-a ajutat să scoată la lumină din folclorul nostru muzical comori nebănuite, care dormeau poate de veacuri sub obrocul nepăsării generale.

Adunate de d-sa cu o pioasă perseverență, din cele mai îndepărtate unghiuri ale țării și tipărite într'un număr impresionant de volume, sute de melodii populare, doine, cântece, balade, jocuri, stau astăzi la îndemâna oricărui iubitor de autentic folclor românesc.

Oficialitatea noastră a recunoscut și incununit această valoroasă activitate, decernându-i Premiul Societății Compozitorilor Români și, în 1927, Premiul Național pentru muzică.

Din vasta sa culegere, d-l Brediceanu a realizat apoi printr'o pricepută înmănunchere de jocuri, cântece și tradiții populare, câteva lucrări scenice muzicale, de o reală valoare etnică, reprezentate cu succes pe scenele dela noi și din străinătate. Ultima „La seceriș”, scrisă în 1936, a fost jucată și la Brașov zilele trecute, de ansamblul Operei din București, cu un firesc entuziasm care s'a comunicat imediat și publicului din sală. Aplauze pornite din inimă au răsplătit această au-

tentică icoană a unui crâmpiei de viață țărănească. La sfârșitul reprezentației, d-l Brediceanu a fost călduros ovaționat de concetățenii săi care, deși regretă că nu-l mai au în mijlocul lor, s'au bucurat în cursul trecutei săptămâni că, dela postul de grea răspundere pe care și l-a asumat ca director al Operei din București, d-l Brediceanu n'a uitat bătrâna cetate cuibărită la poalele Tâmpiei. Primul popas al turneului Operei a fost hărăzit Brașovului, iar brașovenii au arătat că meritau această cinste, umplând până la ultimul loc încăpătoarea sală Astra la toate cele șase reprezentații, și manifestând un cald entuziasm pentru realizările de înaltă valoare artistică ce i-au fost oferite.

Fie ca acest strălucit început să constituie primul pas către realizarea unui vis nutrit astăzi de numeroși iubitori de muzică, a căror vie dorință ar fi să vadă Brașovul transformându-se cu timpul într'un Salzburg al României.

Și fie ca d-l Brediceanu, a cărui neobosită activitate a realizat de-a lungul anilor atâtea prețioase inițiative pe meleagurile transcarpatine, întemeind la Cluj primul Teatru Național, primul Conservator de muzică și artă dramatică, prima Operă de stat din România, și la Brașov Conservatorul de muzică Astra, fie ca tot d-sale să-i fie dat să realizeze și acest deziderat care i-ar aduce un nou titlu de glorie și ar umplea de o mândră bucurie inima fiecărui român.

Lia Busuioceanu

Sectarii și Sf. Scriptură

de Pr. A. Radu

— Continuare din pag. 1-a —

tură iar pe naivi nu rareori îi clintesc din convingerile lor. Faptul în sine n'are nimic extraordinar dacă ne gândim, că acești falși cavaleri ai Bibliei nu și-au obosit memoria cu nimic altceva decât cu învățarea pe de rost a câtorva zeci de versete biblice pe care le reproduc, alandala, fără nicio logică, în disprețul tuturor regulilor de interpretare a unui text. Fapt este că „pasiunea misionară” a sectarilor, deși legată de multă ignoranță și uneori de rea credință, face cuceriri în rândurile celor naivi.

Iată ce au făcut sectarii din cartea cârților, din Sf. Scriptură, în prilej de discuții sterpe. Din cartea păcii și a unirii, ei au făcut cartea vrajbei, a urii și desunirii oamenilor. Dintr'o carte „sfântă”, ei au făcut o carte ca toate celelalte. Din cartea sfântă a omenirii ei vor s'o facă un „monopol” al lor. Din cartea de lumină, de înălțare și mângâiere a umanității ei vor să facă una de calcule mărunte, de șarade ieftine. E un sentiment lipsit de pietate, cu care acești, așa ziși creștini, se apropie de această sf. carte și caută s'o interpreteze, fiecare cum îl taie capul. Biserica, căreia sectarii îi datoresc existența acestei sf. cărți și posibilitatea de a o avea, a apărut-o și păstrat-o cu sfințenie de-a lungul veacurilor, pentru fericirea și mântuirea oamenilor, iar nu spre „zăpăcirea” lor. Biserica se apropie de ea nu numai „cu frică și cu cutremur” — ca de revelația sfântă a lui Dumnezeu, ci și cu toată știința trebuitoare la înțelegerea ei. Deci față de

Sf. Scriptură, care a uimit pe filosofi, a încântat pe poeți, a înflăcărat pe toți oamenii mari ai lumii și a mângâiat, înălțat și luminat pe cei smeriți, trebuie să te apropie cu inima plină de evlavie și cu mintea plină de înțelegere și pricepere. În ce privește gloria la care aspiră orice sectar de a ajunge „tare în Scripturi”, nu credem, că este virtutea pe care Dumnezeu o așteaptă mai mult dela noi.

Sectarii au ajuns la anarhia pomenită, în interpretarea Sf. Scripturi, din cauză că ei nu mai au o călăuză seculară, obiectivă și colectivă, cum este sf. Tradițiune în biserică și supunând Sf. Scriptură liberei lor examinări, s'a ajuns acolo, unde era fatal să se ajungă. Ceea ce trebuie să reținem e adevărul că lupta, ce trebuie s'o ducem împotriva sectelor, se desfășoară exclusiv pe teren biblic. E singurul teren pe care ei îl acceptă. Și pentru a te angaja într'o luptă, în care se mănuește ca armă numai cuvântul biblic, se înțelege că cunoașterea ei, oricât de aproximativă este absolut necesară. Și apoi, pe lângă știință și credință, să nu uităm acasă bunul simț și rațiunea sănătoasă, care poate să sfărâme într'o clipă tot biblicismul sectar.

Faptul, că sectarii îngrămădesc citate din Biblie, nu trebuie să intimideze și impresioneze pe nimeni, căci aceasta nu dovedește de loc că ei au dreptate. Căci „și diavolul poate invoca Sf. Scriptură” în favoarea sa, observa cu dreptate Shakespeare. Și pentru aceasta tot diavol rămâne.

Ceva despre calitatea zarzavaturilor

„Din alimentele voastre să faceți medicamente și din medicamentele voastre: alimente”
Hippocrates

Când privesc calitatea inferioară a zarzavaturilor și fructelor care se desfac zi de zi pe toate piețele, mă cuprinde jalea cu adevărat!

Iată ridichi mici și mari, în majoritatea lor dospite, cu gust neplăcut, cu frunzele mâncate de viermi, insecte, etc., ceapa ca vai de ea, amară, spanac cu foile atacate de paraziți, gulii cu gust neplăcut, cu ață, salată la fel, tot și toate cu pretenția de mărfuri „speciale”. Unde mai pui, că bietul consumator vrând-nevrând este nevoit „sub forța împrejurărilor” să plătească aceste mărfuri cu bani scumpi.

Cireșele, căpșunile, caisele, care se aduc pe piață n'au aroma aceea fină specifică fiecărui fruct în genul său. De aci se poate deduce că nu sunt de calitate. Se desfac, ce e drept, și mărfuri ceva mai bunișoare, în mod excepțional. Alimentația acestor fructe de calitate insuficientă a fost defectuoasă, solul bolnav, prezentând discolități între diferitele substanțe minerale specifice fiecărui fruct ca atare. La aceasta se mai adaugă eventual și reierințele climatice neprielnice cum sunt: situația terenului de cultură.

Plantele, „ca și omul, încă își au viața lor, sufletul lor, ele ne vorbesc o limbă pe care puțini o înțeleg, fie chiar și grădinari de profesie.

Mult stimatul medic Dr. M. Suciu-Siblanu avu fericita inspirație, când declară „franc și sincer” în Nr. 38/1942 al Gazetei: „Eu am ferma convingere, că multe boli s'ar putea vindeca radical fără niciun medicament”.

Doamne, ce fericită țară ar fi țara noastră, dacă ar avea cât mai mulți îndrumători sinceri și idealști cum este d-l Dr. M. Suciu-Siblanu, îndrumători care au curajul să spună în față „convingerile” fără de a ține seamă dacă aceste convingeri supără pe cineva sau cauzează vreun prejudiciu. Și toate acestea fiindcă d-l medic Suciu-Siblanu

nu stă în serviciul materialismului „cras” care a caracterizat vremurile trecute până mai în ziua de azi. Am toată nădejdea că în Europa de mâne lucrurile se vor schimba. Terapieii alimentare îi este rezervat rolul conducător în viitorul medicinei. Cu rol de ordin secundar i se vor asocia acestei terapii și: hidroterapia cu helioterapia.

Alimentele care stau la baza terapiei alimentare așa cum a visat-o părintele medicinei, Hippocrates, sunt cu totul altceva decât aceea ce vedem zi de zi în piețe. Zarzavaturile și fructele — în prima linie — despre aceste este vorba, nu sunt ceea ce ar trebui și ar putea să fie! Intre zarzavat și zarzavat, între fruct și fruct este mare deosebire.

Există o lege naturală, un adevăr veșnic: „Paraziții se depun numai pe organismul bolnav”. Acești paraziți se depun numai pe plantele cu organism slăbit, morbid. Plantele sănătoase, cu imunitate naturală, sunt ocolite de acești musafiri nepoftiți. Se poate chiar afirma, că paraziții sunt poliția de siguranță care ne arată starea bolnavă, vătămătoare. Ca plantele să se poată desvolta bine, să posedă imunitate naturală — de a rezista bolilor — este absolut necesară „asanarea solului bolnav” prin gunoie rațională. Se impune de urgență corectarea alimentației plantelor cultivate începând dela cereale (grâu, seacă, etc.) trecând la viti-cultură la pomicultură și sfârșind cu zarzavaturile (inclusiv cartofii). Afară de asanarea solului în tot cazul mai este de a se ține seamă și de alte circumstanțe care în definitiv toate stau și ele în strânsă legătură cu alimentația plantelor. Astfel este: ameliorarea climei terenului de cultură. Se poate că terenul de cultură este prea expus soarelui (fierbinte) prea uscat, sau prea răcoros și cu nimic scutit și în același timp solul prea sărac.

— (Va urma) —

UZINELE „ASTRA” BRAȘOV

Inștiințare

Se aduce la cunoștința celor interesați că examenul de admitere pentru primirea ucenicilor în Uzinele noastre se va ține în ziua de 2 August a. c. ora 8 în localul Școlii Industriale „Astra” Brașov.

Candidații la acest examen trebuie să îndeplinească următoarele condițiuni:

1. Să fie de origine etnică română
2. Să fi absolvit cel puțin patru clase primare
3. Să aibă împliniți la 1 Octombrie 1942 vârsta de 14 ani și cel mult 17 ani.
4. Să fie perfect sănătos.

Doritorii a se prezenta la acest examen vor trimite cereri însoțite de următoarele acte pe adresa Uzinelor și până la data de 25 Iulie 1942:

- a) Certificat de naționalitate
- b) Certificat de origine etnică
- c) Extras de naștere
- d) Certificat de absolvire a cursului primar.

Examenul va consta:

1. Dintr'o vizită medicală cu caracter eliminătoriu.
2. Dintr'o probă de aritmetică din materia celor patru clase primare.
3. Dintr'un examen de aptitudini psihotehnice și profesionale.

Candidații reușiți la acest examen vor primi din partea Uzinelor întreținerea completă gratuită.

2-3 DIRECTIUNEA

Serviciul Sanitar al Municip. Brașov

Nr. 1752/1942 din 24 Iunie 1942.

Publicație de licitație

Se aduce la cunoștință generală că în ziua de 15 Iulie 1942 se vor ține la Serviciul Sanitar al Municipiului Brașov Strada Hirscher No. 1 licitațiile înșirate mai jos pentru lucrări la spitalul de boli contagioase din Brașov.

1. La orele 9 pentru ascensor în valoare de lei 1.200.000.
2. La orele 9 30 pentru livrarea și montarea grilajelor de fier la bal-

coanele și terasa mare în valoare 495.000 Lei.

3 Ingrădirea terenului cu un gard de lemn în valoare de cca 230.000 lei. Garanția provizorie 5% din valoarea ofertei.

Caietul de sarcini și devizul se pot vedea în fiecare zi de lucru la Serviciul Sanitar al Municipiului Brașov strada Hirscher No. 1 între orele 11—13.

Brașov, la 24 Iunie 1942,

Medic Primar al Municipiului,
Dr. Ulpiu Ștefan.

Primăria comunei Zărnești
județul Brașov

Nr. 1634/1942

Publicațiune

Se aduce la cunoștință publică că, în ziua de 8 Iulie 1942, se vor ține în localul Primăriei Zărnești, jud. Brașov, licitațiuni publice cu oferte închise, pentru darea în antrepriză a următoarelor lucrări:

1. La ora 8 dimineața, lucrările de construirea canalului de beton „Valea Popilor” în valoare de 500.000 lei.
2. La ora 9, lucrările de acoperirea canalului de beton „Valea Popilor” în valoare de 160.000 Lei.
3. La ora 10, lucrările pentru mutarea basculei comunale în valoare de 56.226 Lei.
4. La ora 11 lucrările pentru construirea unui bazin de gunoi la grajdul comunal, în valoare de 45.925 Lei.

Licitațiile se vor ține cu respectarea legii contabilității publice.

Proiectele, devizele și caietele de sarcini, se pot vedea la Primăria comunei Zărnești.

În cazul când licitațiunile fixate mai sus nu vor avea rezultat favorabil, ele se vor repeta în ziua de 20 Iulie 1942, în aceeași ordine și la aceleași ore.

Zărnești, la 19 Iunie 1942.

Primar del.,
Ștefan Terciu.

Notar,
Iosif Minea

Informațiuni

Abonamente de sprijin

D-l Dr. Eugen Bianu București
„un modest sprijin“ Lei 1500

*

Comemorarea unui an de războiu la Spitalul Z.I. N. 162

În ziua de 22 Iunie a. c. s'a făcut comemorarea unui an de războiu la spitalul Z. I. N. 162. O vorbire impresionantă și de documentare istorică a rostit distinsul nostru colaborator d-l A. A. Mureșianu. Auditorii au rămas viu impresionați.

*

Telegrama liceului comercial „A. Bârseanu“ și răspunsul d-lui Mareșal I. Antonescu

Cu ocazia aniversării de 60 ani a D-lui Mareșal Ion Antonescu, Liceul Comercial „A. Bârseanu“ Brașov a expedit următoarea telegramă:

Domnului Mareșal Ion Antonescu
Conducătorul Statului
BUCUREȘTI

Liceul Comercial „Andrei Bârseanu“ Brașov, profesorii și elevii cu prilejul aniversării Domniei Voastre, în cadrul serbărilor sfârșit de an școlar, Vă urează din tot sufletul viață lungă în deplină sănătate și roagă pe atotputernicul Dumnezeu să Vă ajute să duceți la îndeplinire destinele Neamului și să înfăptuiți voința de unire a tuturor Românilor.

Dragoș Navrea, dir. liceului

La această telegramă Domnul Mareșal Antonescu a binevoit a răspunde prin următoarea telegramă:

Domnului Dragoș Navrea Directorul
Liceului Comercial „A. Bârseanu“
BRAȘOV

Vă mulțumesc din inimă D-voastră, profesorilor și elevilor liceului pentru bunele urări pe care mi le-au trimis cu ocazia zilei mele de naștere.

Mareșal Antonescu

*

AVIZ

Societatea literară *Analele*, filiala Brașov, oferă absolut gratuit, ore de limba și literatura franceză, elevilor săraci și corigenți sau slabi la franceză. Cursul se începe imediat, pentru a fi terminat când se va începe munca obiștească. A se prezenta la președinta și profesoara Lucia Dr. Stinghe. Str. V. Lucaci 39 (fostă str. de Mijloc).

*

Un gest care onorează

Firma *Wilhelm Müller*, depozit de lemne de foc din str. General Moșoiu 77, a donat Consiliului de Patronaj al Municipiului 10.000 kg. lemne de foc pentru a se distribui văduvelor de războiu și familiilor mobilizaților.

*

O întrebare

Este adevărat și dacă da, cine este responsabil pentru faptul că lucrările de asfaltare au fost concesionate evreului *Haiman*? — Dacă e camuflaj, să o știe toată lumea!

*

Registrul unic de control

Termenul de procurare a registrelor pentru coordonarea controlului s'a prelungit până la 1 Sep. — Registrele se vor procura numai dela Adm. Financiară. — Cei interesați vor fi avizați la timp despre sosirea registrelor.

Cronica Războiului

Atitudinea statelor neutre

Dela începutul războiului — pe care-l purtăm cu stoicism — am fost martorii nenumăratelor provocări menite să tulbure liniștea țărilor ce sunt în afara conflictului, provocări cărora li s'a răspuns cu promptitudine. Statele neangajate în luptă sunt și ele de fapt pe picior de războiu pentru apărarea și securitatea lor.

Printre statele neutre, situate în imediata apropiere a zonei de războiu, două au fost mai des încercate în a-și păstra neutralitatea: *Elveția* și *Turcia*.

Rând pe rând aceste două țări au trăit clipe îngrijorătoare. Anul trecut *Elveția* a fost amenințată să-și piardă independența prin ocuparea ei de către trupele Axei. Știut este că spațiul aerian al acestui stat — care și-a păstrat neutralitatea și în războiul trecut — a fost violat de avioane străine ce-și alegau drumul cel mai scurt pentru bombardarea diferitelor obiective militare. Strădaniile depuse atunci de conducătorii pașnicului stat elvețian nu ajungeau la rezultatul dorit dacă frontul de luptă nu s'ar fi mutat pe meleaguri mai îndepărtate și dacă luptele n'ar fi necesitat întrebuițarea a cât mai multe avioane.

Dacă *Elveția* s'a îndepărtat de pericolul ce o pândea, apoi cel de al doilea stat, *Turcia*, luptă și azi din răspuneri pentru menținerea neutralității sale. Provocări de tot felul sunt puse la cale pentru a înrăutăți raporturile cu statele direct interesate în zona în care este situată ea. Într-o cronică precedentă ne-am ocupat de ultima provocare anglo-americană la care *Turcia* a răspuns cu lealitatea situației sale de stat neutru. Pentru a înțelege această francheță se cade să amintim de atitudinea *Turciei* adoptată dela începutul actualului războiu.

În 1939 *Turcia* a încheiat tratatul de alianță cu *Anglia* și *Franța*, condiționat de securitatea ei în cazul când aceasta ar fi primejduită în spațiul răsaritean al Mediteranei, tratat care n'a creat nicio dificultate în raporturile ei de prietenie cu Puterile Axei. Guvernul din *Ankara* și-a menținut atitudinea de strictă neutralitate și după ce s'a produs înfrângerea *Franței* și mai târziu, când războiul a cuprins spațiul balcanic, cu toate greutățile inerente vecinătăii focului și angajamentelor anterioare, *Turcia* a reușit printr-o atitudine de lealitate, să nu părăsească linia ce și-a impus-o din primul moment și care corespunde securității ei și dorinței de a nu contribui cu nimic la extinderea conflictului și de a păstra relații cu toate statele.

În Iunie anul trecut guvernul turc a întărit hotărârea luată în 1939, prin

încheierea tratatului de amicitie cu *Germania*, tratat care angaja cele două țări să respecte mutual integritatea și inviolabilitatea teritoriului lor național și să nu ia nicio măsură care s'ar îndrepta direct contra unuia dintre semnatar. Tratatul încheiat nu a anulat pe cel anterior, cu *Anglia* și *Franța*, și acest fapt a dovedit odată mai mult dorința statului turc de a rămânea în afara statelor beligerante. Această dorință a fost confirmată și cu ocazia izbucnirii războiului cu bolșevicii.

În afară de aceste manifestări ale hotărârii de neutralitate, guvernul din *Ankara*, a accentuat raporturile ei cu beligeranții, în interesul propriei ei securități, fără a depăși limitele imparțialității. Astfel, pe lângă acordul comercial încheiat cu *Germania*, ea a semnat un acord prin care *Germania* se obligă să trimită *Turciei*, pentru o valoare de 100 milioane mărci anual, armamentul necesar armatei turce. Se știe că pe baza legii de împrumut și închiriere, *Statele Unite* s'au oferit și ele să furnizeze *Turciei* material de războiu.

Reiese deci clar că poziția diplomatică a *Turciei* a rămas aceeași dela începutul actualului războiu și nu a manifestat niciun fel de supărare sau bucurie cu ocazia înfrângerilor suferite de bolșevici, deși din partea acestora din urmă o pândeau o permanentă primejdie, și avea în coastă ostilitatea lor provocată de dorința stăpânirii strămtorilor.

Neutralitatea *Turciei* n'a fost condiționată decât de securitatea ei. Și pentru a dovedi aceasta guvernul turc a luat măsuri severe pentru liniștea internă sancționând orice act care ar fi influențat atitudinea sa externă. Sentința de condamnare pronunțată împotriva celor care au atentat la viața ambasadorului *Reichului*, dar mai ales felul în care a aplicat hotărârea neutralității sale cu ocazia recentului incident provocat de aterizarea unor avioane americane pe teritoriul său, prin internarea aviatorilor, dovedește respectarea conduitei impuse de legile neutralității.

Paharul însă este plin. O singură picătură va mai trebui, un singur act de provocare va fi deajuns pentru ca din atitudinea pașnică a poporului turc să țâșnească setea de revanșă împotriva unor state, care nesocotesc regulile neutralității cu scopul vădit de a atenta la securitatea turcească. Care va fi viitorul făgaș al diplomației turcești nu este prea greu de ghicit mai ales acum, când amenințarea bolșevică asupra strămtorilor a încetat și când trecerea trupelor germano-române în Caucazia face parte din viitoarea ofensivă împotriva colosului dela Răsărit.

Clauzele acordului secret anglo-sovietic

Ziarul suedez „*Goeteborgs Morgenpost*“, a publicat ca pe un fapt senzațional acordul secret încheiat între d-nii *Churchill* și *Molotov* la *Londra*, acord care lasă, pradă bolșevicilor întreaga *Europă*.

După ziarul amintit, clauzele acordului sunt următoarele:

1. Pretențiile Uniunii Sovietice la securitate și granițe strategice față de *Finlanda*, *Țările Baltice* și *România* sunt recunoscute principal. Cu privire la *Iran* s'a stabilit un acord separat.

2. Majoritatea ținuturilor care se află la granița sovietică sau în apropiere de Uniunea Sovietică, printre acestea *Finlanda*, anumite părți din *Scandinavia de Nord*, *Cehoslovacia*, *România*, *Bulgaria*, și *Iugoslavia* sunt recunoscute sfere de interes sovietic.

3. Drept protecție față de viitoare atacuri ale puterilor Axei, se recunoaște Uniunii Sovietice dreptul de a dobândi baze militare și de a instala garnizoane

prin contracte de închiriere. Uniunii sovietice i se garantează de asemenea libera trecere din *Marea Baltică* în *Marea Nordului* și din *Marea Neagră* în *Marea Mediterană*.

4. Se recunoaște controlul militar al Sovietelor asupra *Finlandei*, *Germaniei*, *României*, *Bulgăriei* și *Maghiariei*.

5. Părțile contractante își iau angajamentul să procedeze la înlăturarea definitivă a regimurilor național-socialist și fascist și a sistemelor asemănătoare din întreaga *Europă*. De asemenea s'a mai încheiat un acord secret cu privire la măsurile de ordin militar ce sunt necesare pentru crearea unui „al doilea front“.

Natural aceste clauze au fost desmințite de postul de radio britanic, dar cum până în prezent ziarul suedez a mai publicat o serie de știri „desmințite“ și confirmate mai pe urmă, cercurile politice interesate cred în existența lor.

de **Mardare Mateescu**

Foame în India

La *Bangkok* a avut loc reuniunea finală a adunării generale a Ligii pentru independența *Indiei*. Cu această ocazie președintele *Bose* a exprimat încă odată hotărârea mișcării pentru independența *Indiei*, de a lupta până la victoria finală.

O telegramă din *Bangkok* aduce vestea că în provincia *Madras* din *India* s'a ivit o foamete cumplită, care a făcut până acum 476 victime. Lipsa de alimente este foarte mare în toată provincia.

Negocierile dela Washington

Negocierile dintre d-nii *Roosevelt* și *Churchill* par a avea ca temă principală crearea unei armate anglo-nord-americană care va deschide la timpul oportun mai multe fronturi împotriva forțelor Axei pentru a slăbi presiunea împotriva bolșevicilor. Cum crearea unui al doilea front este docoamdată exclusă, până la intervenția armatei ce se „crează“, bolșevicii deabia vor mai sufla dacă nu cumva vor fi striviți complet de „presiunea“ crucii lui *Hristos*.

Egiptul în primejdie

Ultimele știri transmise de agenția *Rador*, arată că în *Egipt* domnește teama unei rapide apropieri a forțelor Axei. Primul ministru, *Nahas Pașa*, a cerut populației calm, întrucât „s'a garantat în toată forma“ de guvernul britanic că „orice atac împotriva *Egiptului* va fi combătut cu toate forțele“.

Situația pe fronturile de luptă

În *Africa de Nord*, trupele germano-italiene sunt în plină înaintare spre granița egipteană. Au fost cucerite localitățile *Sollum* și *Caputzo*.

La *Sevastopol* vânătorii români au raportat victorii strălucite, ei au luptat corp la corp și au cucerit casă cu casă. Forțele inamice dela *Nord* de golful *Severnaia* au fost complet nimicite. Pierderile bolșevice se ridică la 11.000 prizonieri, 2014 cazemate, 158 tunuri.

Se crede că luptele dela *Sevastopol* au ajuns într-o fază care nu mai permite nicio scăpare a trupelor sovietice.

În *Extremul Orient*, trupele japoneze au ocupat localitatea *Talpingfan* situată la 16 Km. Nord-Vest de *Lisiui*, localitate strategică de mare importanță.

Forțele Axei pășesc cu hotărâre spre culmile izbânzilor care vor alunga pentru totdeauna pofta de comunizare a lumii și de nimicirea civilizației și credinței în *Hristos*.

Cinema „Astra“

Dela 30 Iunie

BRIGITTE HARNEY

și

IOACHIM GOTTSCHALK

într-o realizare după romanul lui *Eberhard Frowein* „Du selber bist das Rad“

Valurile vieții

Regia: WOLFGANG LIEBENEINER
Muzica: WOLFGANG ZELLER

În zilele de 26-27-28-29 Iunie
rulează filmul

Postul de alarmă 5

Cu: HELLY FINKENZELLER

Redactor responsabil

ION BOZDOG